

Obecný kanalizační řád

Kanalizační řád (dále jen KŘ) je dokument, kterým jsou stanoveny podmínky a pravidla pro připojování producentů odpadních vod na veřejnou kanalizaci. V rámci podmínek připojení jsou také stanoveny přípustné koncentrace znečištění odpadních vod a rovněž látky, jejichž vniknutí do kanalizace musí být zabráněno (§39 zákona č. 254/2001 Sb.).

Níže uvedený obecný kanalizační řád je souhrnem a výňatkem z plného znění Kanalizačních řádů, které jsou zpracovány, a platí pro všechny lokality, ve kterých je provozovatelem kanalizace pro veřejnou potřebu společnost Technické služby Strakonice s.r.o.

Základní ustanovení pro napojování na veřejnou kanalizaci

Právní předpisy

- Základní právní norma, jíž se řídí vztahy k veřejné kanalizaci (dále jen VK), je zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, a zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu; dále prováděcí předpisy, zejména vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, vše v platném znění. Vypouštění odpadních vod z VK a ze zařízení na předčištění odpadních vod podléhá ustanovením Nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových a odpadních vod, v platném znění. Odpadní vody, které k dodržení nejvyšší míry znečištění podle KŘ vyžadují předchozí čištění, mohou být vypouštěny do kanalizace jen s povolením vodoprávního úřadu (§ 18 zákona č. 274/2001 Sb.).
- Definici veřejné kanalizace (kanalizace pro veřejnou potřebu) vymezuje zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu.
- Jednotliví producenti odpadních vod uzavírají s provozovatelem písemnou smlouvu, uzavřenou podle § 51 občanského zákoníku v platném znění (fyzické osoby, občané), nebo § 269 obchodního zákoníku v platném znění (právnícké osoby, podnikatelé).

Odpovědnost za provoz

- Za provoz VK včetně objektů na kanalizační síti a čistírny odpadních vod (dále jen ČOV) odpovídá její provozovatel. Kontrolu provozu VK, ČOV a souvisejících zařízení řeší jejich provozní řády v souladu s příslušnými technickými normami.
- Za provoz domovních kanalizací, kanalizačních přípojek a zařízení na předčištění odpadních vod před jejich vypouštěním do veřejné kanalizace odpovídá vlastník nemovitosti, které tato zařízení slouží k připojení na VK.
- Za provoz a čistotu uličních dešťových vpustí odpovídá provozovatel komunikace.

Podmínky pro napojování a pro provoz

Kanalizační řád stanovuje pravidla a podmínky pro připojení producentů odpadních vod na VK s cílem zamezit nedovolenému znečišťování povrchových a podzemních vod, při dodržení podmínek bezpečnosti obsluhy a nepřekročení kapacitních možností kanalizační sítě a čistírny odpadních vod. Jakékoliv napojování producentů na VK je podmíněno souhlasným stanoviskem provozovatele VK. Toto stanovisko si je povinen zřizovatel přípojky na VK zajistit již k žádosti o povolení výstavby kanalizační přípojky.

Odvádění odpadních vod do VK je možné pouze přes řádně zřízené kanalizační přípojky, jakékoliv vypouštění odpadních vod přes uliční vpusti nebo přes poklopy kanalizačních šachet je zakázáno. Tyto objekty slouží pouze k odvádění srážkových vod, případně k obsluze a kontrole VK. Nerespektování tohoto zákazu je považováno za hrubé porušení KŘ, za které může provozovatel VK udělit peněžitou sankci 5 000,- Kč. Udělení sankce nevylučuje současné uplatnění náhrady vzniklé škody.

Obec může v přenesené působnosti rozhodnutím uložit vlastníkům stavebních pozemků nebo staveb, na kterých vznikají, nebo mohou vznikat, odpadní vody, povinnost připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné (§ 3 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb.).

V případě, že je kanalizace ukončena čistírnou odpadních vod, není dovoleno vypouštět do kanalizace odpadní vody přes septiky ani přes žumpy (§ 18 odst. 4 zákona č. 274/2001 Sb.).

Vypouštět odpadní vody do VK lze výhradně na základě smlouvy s provozovatelem VK, v případě zjištění, že odpadní nebo dešťové vody jsou do VK vypouštěny bez předchozí smlouvy, případně v rozporu s ní, je provozovatel VK oprávněn (pokud nedojde k dohodě s producentem odpadních vod) danou přípojkou odpojit.

Každý producent odpadních vod napojený na VK je povinen platit stočné za vypouštěný objem standardně znečištěné odpadní nebo srážkové vody. Cenu stočného schvaluje zastupitelstvo obce, jako vlastník veřejné kanalizace, na návrh provozovatele, zpracovaný na základě skutečných, úplných nákladů na provoz veřejné kanalizace. Toto stočné se vztahuje na producenty odpadních vod, kteří ve všech ukazatelích splňují standardní limity KŘ, uvedené dále. Producenti nadstandardně znečištěných odpadních vod obvykle mohou zvláštní smlouvou sjednat limity pro vypouštění do VK vyšší, zpravidla spojené s platbou za rezervovanou látkovou kapacitu ČOV (v případě, že tato látková rezerva ČOV existuje).

Množství odpadních vod vypouštěných producentem do VK se obvykle stanovuje ve stejné výši, jako je množství vody dodané z vodovodu, měřené vodoměrem, případně stanovené na základě směrných čísel. Množství odváděných srážkových vod se stanovuje výpočtem (§ 31 vyhl. č. 428/2001 Sb.). Ve specifických případech, obsahují-li odpadní vody nebezpečné látky, nebo jejich množství je jiné než množství vody dodané z vodovodu, je provozovatel VK oprávněn požadovat, aby producent odpadních vod instaloval měřící zařízení množství vypouštěných odpadních vod, které splňuje požadavky zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, v platném znění.

Pro kontrolu kvality producentem vypouštěných odpadních vod je směrodatný dvouhodinový směsný vzorek, získaný sléváním 8 dílčích vzorků stejného objemu odebraných v intervalu 15 minut (typ vzorku „a“ dle vyhl. č. 61/2003 Sb.). Vzorek musí být odebrán v průběhu hlavní pracovní směny. Producent odpadních vod je povinen umožnit provozovateli VK kontrolu a odběry vzorků vypouštěných odpadních vod. Napojeným producentům, u kterých znečištění vypouštěných odpadních vod vyhovuje standardním limitům KŘ, viz. níže uvedená tabulka, se nepředepisuje pravidelná kontrola jakosti vypouštěných odpadních vod. Producenti odpadních vod, kteří mají specifické limity znečištění, musí mít uzavřenu smlouvu, která zároveň upravuje i režim sledování jakosti vypouštěných odpadních vod.

Odpadní vody, které vyžadují předčištění

- Producent odpadních vod je povinen předčistit v **lapači tuků** vhodné velikosti a účinnosti (limit pro vypouštění viz. tabulka dále, ukazatel EL – tuky) odpadní vody z *objektů kuchyní* s přípravou 30 a více jídel denně, u *jidelen* pouze s ohřevem jídla platí povinnost předčištění při výdeji 60 a více jídel denně.
- Instalaci **drtiče odpadu** nebo jiných zařízení podobných zařízení na vnitřní kanalizaci producenta je možné provést pouze výjimečně, s předchozím písemným souhlasem provozovatele VK. Odpadní vody za drtičem odpadu nesplňují standardní limity KŘ, v takovém případě je nutné uzavřít zvláštní smlouvou se sjednanými vyššími limity, spojenými zpravidla s platbou za rezervovanou látkovou kapacitu ČOV (pokud na ČOV látková kapacita existuje).
- Producent je povinen předčistit v **odlučovači ropných látek** vhodné velikosti a účinnosti (limit viz. tabulka dále, ukazatel NEL – ropné látky) odpadní vody s obsahem ropných látek z objektů *autoservisů, autodílen a myček aut* s kapacitou 3 a více aut za den. Stejně předčištění vyžadují i dešťové vody z *nezastřešených*

komunikací v prostoru čerpacích stanic PHM a nezastřešené odstavné plochy hydraulických strojů.

- *Výdejní plochy čerpacích stanic pohonných hmot nesmí být odkanalizovány do VK a musí být zastřešeny. Nesplnění této podmínky lze povolit jen ve zvláštních případech na základě písemného souhlasu provozovatele.*
- *Producent je povinen předčistit a **dezinfikovat** odpadní vody z *infekčních provozů* (zdravotnické zařízení I. kategorie) tak, aby choroboplodné zárodky byly zcela zneškodněny (ČSN 75 7406).*
- *Odpadní vody, které k dodržení nejvyšší míry znečištění podle KŘ vyžadují předchozí čištění, mohou být vypouštěny do VK jen s povolením vodoprávního úřadu podle § 18 zák. č. 274/2001 Sb. Provozovatel VK uvede takového producenta v příloze KŘ.*
- *Připojení přes **vlastní domovní septik musí** být v místech, kde je provedena přípojka do takové části veřejné kanalizace, která není napojena na ČOV a ústí jako volná kanalizační výúst přímo do vodoteče.*
- *Zvláštní odpadní vody znečištěné nad limity KŘ je možné vypouštět jen s písemným souhlasem a na základě zvláštní smlouvy o vypouštění odpadních vod uzavřené s provozovatelem VK a to pouze v případě, že je k dispozici dostatečná kapacita ČOV. Do této kategorie patří mimo jiné i obsah chemických WC.*
- *K vypouštění odpadních vod s obsahem **zvlášť nebezpečných závadných látek** musí být vždy vydáno povolení vodoprávního úřadu podle § 16 zák. č. 254/2001 Sb. Přípustné je pouze vypouštění OV se zbytkovým obsahem závadných látek.*

Mimo odvádění odpadních vod řádným napojením na VK, existuje **možnost dovozu** obsahu septiků a žump, či jiné **zvláštní odpadní vody**, event. **čistírenského kalu přímo na ČOV**. Na tento způsob likvidace OV neexistuje právní nárok, závisí vždy na posouzení zatížení a režimu ČOV a musí být sjednán s provozovatelem samostatnou smlouvou. Cena se řídí platným ceníkem služeb provozovatele VK.

Do oddílné dešťové a drenážní kanalizace, je-li vybudována, je možné napojovat **pouze srážkové**, drenážní nebo povrchové vody (bez smíšení s odpadními vodami).

Závadné látky – látky, které nejsou odpadními vodami a jejichž vniknutí do kanalizace musí být zabráněno

Orientační přehled nebezpečných a zvlášť nebezpečných látek dle Přílohy č. 1 Zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, je uveden níže. Emisní standardy pro vypouštění vybraných **zvlášť nebezpečných látek** jsou uvedeny v Příloze č. 1, odd. C, Nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod.

- minerální oleje a uhlovodíky ropného původu
- ředidla, organická rozpouštědla, nátěrové hmoty nebo jiné těkavé, výbušné a hořlavé látky
- koncentrované jedlé oleje nebo tuky (smažící, fritovací a jiné jedlé oleje a tuky)
- jedy a žíraviny
- koncentrované pokovovací lázně, jiné soli (posypové soli apod.)
- koncentrované silážní šťávy, statková hnojiva, komposty
- přípravky na ochranu rostlin a hubení škůdců (pesticidy, insekticidy)
- organohalogenové sloučeniny a látky, které mohou tvořit takové sloučeniny ve vodním prostředí
- organofosforové sloučeniny
- organocínové sloučeniny

- látky vykazující karcinogenní, mutagenní nebo teratogenní vlastnosti ve vodním prostředí, nebo pod jeho vlivem
- rtuť a její sloučeniny
- kadmium a jeho sloučeniny
- syntetické látky, které se mohou vznášet, zůstávat v suspenzi nebo mohou klesnout ke dnu a které mohou zasahovat do jakéhokoliv užívání vody
- kyanidy
- látky radioaktivní nebo infekční v koncentrované formě
- látky intenzivně barevné
- látky s nadměrným zápachem a dusivé, nebo které ve styku s vodou vytváří látky s nadměrným zápachem a dusivé
- pevné předměty (zejména hadry, plasty, láhve, obaly, provazy, injekční stříkačky a pod.)
- látky, které narušují materiál stok, nebo ve styku s odpadními vodami tvoří látky, které mohou narušit materiál stok

Z látek spadajících do výše uvedených kategorií je možné vypouštět do VK pouze jejich zbytky obsažené např. v naředěných mycích nebo oplachových vodách, zbytky zachycené v odváděných srážkových vodách a podobně. Nejvyšší přípustné koncentrace jsou uvedeny v připojené tabulce (Tabulka 1:).

Pozn. k Tabulce 1: Hodnoty uvedené v Tabulce 1 jsou závazné pro všechny producenty odpadních vod (OV) napojené na veřejnou kanalizaci, pokud nemají s jejím provozovatelem uzavřeny smluvně limity specifické. Sjednání specifických limitů musí být řešeno doplněním a schválením dodatku kanalizačního řádu a sjednáním specifické smlouvy o odvádění odpadních vod. Provozovatel VK přitom takové vypouštění umožní jen tehdy, neohrozí-li to provoz ČOV a likvidaci čistírenských kalů. Sjednání specifických limitů pro konkrétního producenta je zpravidla spojeno s poplatkem za rezervovanou látkovou kapacitu ČOV.

Pro kontrolu producentů je směrodatný dvouhodinový směsný vzorek, získaný sléváním 8 dílčích vzorků stejného objemu v intervalu 15 minut (typ vzorku „a“). Vzorek musí být odebrán v průběhu hlavní pracovní směny. Producent odpadních vod je povinen umožnit provozovateli VK kontrolu a odběry vzorků vypouštěných odpadních vod.

U nadstandardních producentů OV je pro kontrolu směrodatný směsný vzorek; doba slévání se řídí délkou pracovní směny a má být stanovena s ohledem na možné změny kvality OV v průběhu celé pracovní směny. To mimo jiné znamená, kde je akumulace, která zachycuje rozdílnou kvalitu OV v průběhu směny, lze dobu odběru zkrátit případně až na prostý vzorek.

Tabulka 1: Limity znečištění odpadních vod vypouštěných do veřejné kanalizace

Charakteristické ukazatele znečištění		koncentrace [mg/l]		limity množství [g/den]
		pro kanalizaci zakončenou ČOV	pro kanalizaci nebo její část, která není zakončena ČOV	
BSK₅	biochemická spotřeba kyslíku	300	250	
CHSK_{Cr}	chemická spotřeba kyslíku	600	500	
NL_{suš}	nerozpuštěné látky (sušené)	250	150	
SO₄²⁻	sírany	400	400	
F⁻	fluoridy	2,5	2,5	
RAS	rozpuštěné anorganické soli	600	600	
N-NH₄⁺	dusík amoniakální	30	30	
N_{celk}	dusík celkový	50	50	
P_{celk}	fosfor celkový	5	5	
EL	extrahovatelné látky (tuky)	50	50	
NEL	nepolární extrahovatelné látky (uhlovodíky – ropné látky)	3	3	
PAL-A	tenzidy anionaktivní	5	5	
CN⁻_{celk}	kyanidy celkové	0,2	0,2	20
CN⁻_{tox}	kyanidy toxické	0,05	0,05	5
Hg	rtuť	0,01	0,01	1
Cu	měď	0,1	0,1	10
Ni	nikl	0,1	0,1	10
Cr	chrom celkový	0,1	0,1	10
Cr⁶⁺	chrom šestimocný	0,05	0,05	5
Pb	olovo	0,1	0,1	10
As	arsen	0,1	0,1	10
Zn	zinek	0,5	0,5	50
Cd	kadmium	0,01	0,01	1
T	teplota	30°C	30°C	
pH	reakce vody	6,0 - 9,0	6,0 - 9,0	
Monocyklické aromatické uhlovodíky nehalogenované – SUMA (fenoly, benzen, ethylbenzen, toluen, xyleny, styren)		1,0	1,0	100
PAU Polycyklické aromatické uhlovodíky nehalogenované – SUMA (antracen, benzoantracen, benzofluoranthén, benzoperylen, benzopyren, fluoranthén, chrysen, indenopyren, naftalen, pyren)		0,05	0,05	5
AOX adsorbovatelné organické halogeny		0,05	0,05	20
Chlorované těžké uhlovodíky alifatické – SUMA (mono-, di-, tri- a tetrachlor-methan, -ethan či -ethen)		0,05	0,05	5
Monocyklické aromatické uhlovodíky halogenované – SUMA (mono-, di-, tri-, tetra-, penta-, hexa-chlorbenzen, chlorfenoly, trichlorfenol)		0,03	0,03	3
PCB polychlorované bifenyly – součet šesti kongenerů		0,001	0,001	0,1

Způsob kontroly množství a kvality odváděných odpadních vod

- 1) Pro ty producenty, kteří jsou zásobováni pouze vodou z veřejného vodovodu, je pro stanovení množství odváděných odpadních vod směrodatná spotřeba vody z veřejného vodovodu.
- 2) Ve specifických případech, kdy množství odváděných odpadních vod je jiné, než množství vody dodané z vodovodu, nebo obsahují-li odpadní vody nebezpečné látky, je provozovatel VK oprávněn požadovat, aby producent na své náklady instalovat zařízení množství odpadních vod, které splňuje požadavky zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, v platném znění.
- 3) Producent odpadních vod, který vodu odebranou z veřejného vodovodu spotřebovává zčásti pro výrobu, má právo uplatnit u provozovatele VK odpočet spotřebované vody. V případě ověření a souhlasu provozovatele VK se pak množství vypouštěné vody stanoví podle technických podkladů dodaných producentem, v případě neshody na stanovení odpočtu se postupuje podle bodu 2).
- 4) Pokud producent vypouští do veřejné kanalizace i vodu z jiných zdrojů než z veřejného vodovodu (např. ze studny či z odběru z povrchového toku), stanoví se toto množství dle postupu konkrétně dohodnutého s provozovatelem VK, nebo podle měření. Pro studny zásobující jednotlivé nemovitosti (fyzické osoby) se stanoví množství v závislosti na počtu zásobovaných osob, dle Směrných čísel roční spotřeby vody (příloha vyhl. č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu).
- 5) V případě, že jsou producentem vypouštěny do VK i srážkové vody, určuje se jejich množství dle § 31 vyhl. č. 428/2001 Sb., na základě podkladů o velikosti a charakteru odvodňovaných ploch, které je provozovateli VK povinen poskytnout producent.
- 6) Tam, kde jsou umístěny měrné objekty na přípojkách na VK, musí k nim být provozovateli VK kdykoliv umožněn přístup. Množství odpadních vod v těchto objektech měří producent a údaje předává provozovateli VK. Kvalitativní parametry odpadních vod jsou zjišťovány analýzou odebraných vzorků v akreditované laboratoři.

Omezení ve vypouštění a odvádění odpadních vod

Provozovatel veřejné kanalizace je oprávněn přerušit nebo omezit odvádění odpadních vod bez předchozího upozornění jen v případech živelní pohromy, při havárii kanalizace nebo kanalizační přípojky nebo při možném ohrožení zdraví lidí nebo majetku.

Provozovatel je oprávněn přerušit nebo omezit odvádění odpadních vod do doby, než pomine důvod přerušení nebo omezení:

- a) při provádění plánovaných oprav, udržovacích a revizních prací;
- b) může-li kanalizace ohrozit zdraví a bezpečnost osob a způsobit škody na majetku;
- c) neumožní-li odběratel (producent) provozovateli přístup k přípojce nebo zařízení vnitřní kanalizace podle podmínek uvedených ve smlouvě;
- d) bylo-li zjištěno neoprávněné připojení kanalizační přípojky;
- e) neodstraní-li odběratel (producent) závady na kanalizační přípojce nebo vnitřní kanalizaci zjištěné provozovatelem VK ve lhůtě jím stanovené, které nesmí být kratší než 3 dny;
- f) při prokázání neoprávněného vypouštění odpadních vod;
- g) v případě prodlení odběratele (producenta) s placením podle sjednaného způsobu úhrady stočného po dobu delší než 30 dnů.

Při omezení nebo přerušení odvádění odpadních vod jsou práva a povinnosti provozovatele VK stanoveny v § 9, zák. č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu.

Opatření při poruchách a haváriích na VK

Provozovatel kanalizace je povinen

- v případě havárie činit ihned opatření nutné k její lokalizaci a likvidaci;
- je-li to možné, zabránit vniknutí závadných látek do povrchových vod;
- vyrozumět orgány státní správy a organizace:
 - vodoprávní úřad – odbor životního prostředí MěÚ Strakonice
 - správce toku – Povodí Vltavy, Závod horní Vltava, PS 8 Otava, Strakonice
 - Českou inspekci životního prostředí, odd. ochrany vod.

Producent je povinen

zjistí-li, že do kanalizace vnikly závadné látky

- oznámit tuto skutečnost neprodleně provozovateli veřejné kanalizace
TS Strakonice s.r.o., Vodohospodářské středisko – ČOV Strakonice,
tel. 383 322 067;
- okamžitě učinit potřebná opatření k zamezení následků havárie a jejímu šíření;
- spolupracovat s provozovatelem při likvidaci následků havárie a plnit jeho pokyny.

Při havárii zaviněné producentem odpadních vod jdou k tíži původce havárie veškeré činnosti a vzniklé škody.

Strakonice, červen 2006